

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/582/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5709211189
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5709211189.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľa Stavebné bytové družstvo, so sídlom Žilina, M. Bella 852, IČO: 31 624 952, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Advokát Adriana Hrdinová, s.r.o. so sídlom Žilina, Vojtecha Spanyola 1726/13, proti odporkyni MUDr. E. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom L., L. XX, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou AK JUDr. Marek Hic, s.r.o. so sídlom Martin, P.O. Hviezdoslava 10625/23B, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Bona Fide Dam, občianske združenie, so sídlom Ružomberok, Mostová 1346/31, IČO: 423 480 48, právne zastúpeného advokátkou Mgr. Monikou Dubskou, so sídlom I., L. XX, o zaplatenie 19.324,59 eur s príslušenstvom, na základe odvolania odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 10C/113/2010 zo dňa 27. júna 2013 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** vo výroku o uložení povinnosti odporkyni zaplatiť navrhovateľovi sumu 19.324,59 eur spolu s 8,5% úrokom z omeškania ročne za obdobie od 25.9.2009 do zaplatenia.

Rozsudok okresného súdu **z o s t á v a n e d o t k n u t ý** vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku uplatneného nároku na úrok z omeškania.

Rozsudok okresného súdu **m e n í** vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania tak, že odporkyňa je **p o v i n á** zaplatiť navrhovateľovi titulom náhrady trov prvostupňového konania sumu 1.500 eur, z ktorej 1.000 eur predstavuje trovy právneho zastúpenia a 500 eur iné trovy; všetko na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 19.324,59 eur spolu s 8,5% ročným úrokom z omeškania od 25.9.2009 do zaplatenia a vo zvyšku (v minoritnej časti príslušenstva) návrh zamietol. Vychádzal z nesporne preukázanej skutočnosti, že navrhovateľ uhradil (v pozícii záložcu pri výkone záložného práva pre nepĺnenie odporkyňou povinností z úverovej zmluvy) za odporkyňu dlh vo výške 19.324,59 eur. V dôsledku uvedeného, keďže navrhovateľ plnil za niekoho (odporkyňa), kto mal plniť sám, vzniklo navrhovateľovi právo domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia voči odporkyni (§ 454 Obč. zák.). Okresný súd konštatoval, že na verejnej dražby sa predali nehnuteľnosti nesporne patriace navrhovateľovi, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX kat. úz. R., medzi ktoré patril popri pozemkoch i rozostavaný obytný dom.

Nestotožnil sa s argumentáciou odporkyne, že je sporné, že rozostavaný byt v obytnom dome, resp. jeho stavba, z právneho hľadiska nebol vo vlastníctve navrhovateľa. Zmluva o dielo uzavretá medzi

účastníkmi dňa 26.10.2004 nebola zmluvou predpokladanou zákonom č. 182/1993 Z.z., lebo ten, v zmysle § 21 ods. 3 potrebuje na svoju účinnosť zápis do katastra nehnuteľností. Okresný súd dotknutú zmluvu posúdil ako zmluvu o dielo, konkrétne ako zmluvu o zhotovení veci na zákazku. Zdôraznil, že účastníci bezprostredne v zmluve počítali s vlastníckym režimom k budovanému bytu. V tejto spojitosti uzavrel, že byt zhotovený na zákazku pre odporkyňa sa nachádza v obytnej budove vo výlučnom vlastníctve navrhovateľa, na jeho pozemku, a navrhovateľ ako stavebník, ktorému bolo udelené stavebné povolenie, budoval obytný dom prostredníctvom iných firiem. Nadväzne je zrejmé, že na dobrovoľnej dražbe bol speňažený majetok navrhovateľa.

Okresný súd neakceptoval taktiež obranu odporkyne spočívajúcu v tvrdenom zániku uplatňovanej pohľadávky započítaním. Konštatoval, že odporkyňa nároky voči navrhovateľovi vyplývajúce z rozhodcovského rozsudku postúpila dňa 15.10.2007 na spoločnosť Iuris Finance, s.r.o. Keďže predmetná zmluva neobsahovala žiadne dojednania o jej účinnosti, nadobudla účinnosť dňom uzavretia. Následne dňa 13.11.2007 (ani hypoteticky) nemohol Mgr. P., tvrdiac, že koná v mene odporkyne, účinne vykonať započítací prejav. Navyše, vzhľadom na výšku sumy uvedenej v započítacom prejave a exekučné konania v danom čase vedené proti navrhovateľovi, postrádal takýto právny úkon aj ďalšie zákonom predpokladané náležitosti - určitosť a zrozumiteľnosť. Okresný súd sa stotožnil tiež s tým, že Mgr. P. k 31.12.2007 nemohol vykonávať advokátsku prax samostatne, lebo bol spoločníkom obchodnej spoločnosti - advokátskej kancelárie a takéto poskytovanie právnej pomoci vylučoval priamo zákon o advokácii (§ 15 ods. 6 zák. č. 386/2003 Z.z.). Zároveň plnomocenstvo, na základe ktorého mal započítanie (za odporkyňu) vykonať, bolo „len“ procesného charakteru.

K započítaniu podľa okresného súdu nemohlo dôjsť ani z titulu úkonu učeného bezprostredne odporkyňou dňa 2.9.2008. Okrem toho, že tento prejav trpí tými istými vadami, pokiaľ ide o jeho určitosť a zrozumiteľnosť, ako úkon realizovaný Mgr. P., v rozhodnom období už u navrhovateľa prebiehala reštrukturalizácia. Táto v zmysle § 114 ods. 1 písm. f/ zák. č. 7/2005 Z.z. vylučuje započítanie. Súčasne vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by odporkyňa pohľadávku vyplývajúcu pre ňu z rozhodcovského rozsudku prihlásila v rámci reštrukturalizačného konania.

Okresný súd osobitne vyhodnotil (i) článok IV zmluvy o postúpení pohľadávok medzi odporkyňou a spoločnosťou Iuris Finance, s.r.o., z 15.10.2007, v zmysle ktorého postupník vstupuje do právneho postavenia zaviazaného uhradiť regresný nárok voči SBD Žilina (navrhovateľovi). Tento posúdil podľa § 534 Obč. zák. ako prevzatie plnenia, ktoré nemá za následok zámenu v osobe dlžníka, resp. zmenu v počte dlžníkov a ktorým úkonom (predovšetkým) nezískava veriteľ (navrhovateľ) žiadne práva.

V otázke omeškania dlžníka (odporkyňa) mal okresný súd za to, že už k 2.9.2008 bola odporkyňa v omeškaní. V označený deň totiž vykonala započítací prejav voči navrhovateľovi, keďže však navrhovateľ požadoval úrok z omeškania až od 25.9.2009, vyhovel okresný súd návrhu (z časového hľadiska) od uvedeného dňa. Okamih vzniku omeškania bol však významný pre výšku úroku z omeškania. K prvému dňu omeškania t.j. k 2.9.2008 bola jeho výška 8,5 % ročne, preto okresný súd v prevyšujúcej časti (do 9 % ročne) návrh zamietol. Rozoberaný čiastočný neúspech považoval len za nepatrný, z ktorého titulu o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. Nadväzne uložil odporkyňi povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 4.173,73 eur, ktorú výšku konkrétne odôvodnil vymedzením jednotlivých úkonov právnej služby poskytnutých navrhovateľovi jeho právnym zástupcom, vrátane súvisiacich hotových výdavkov, resp. náhrady za stratu času a tiež zaplateným súdnym poplatkom.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie odporkyňa, ktorá sa alternatívne domáhala jeho zmeny tak, že návrh bude zamietnutý alebo jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. V rozsiahlom podaní poukazovala na všeobecné súvislosti a princípy práva na spravodlivý súdny proces. Namietala, že o pôvodnom návrhu navrhovateľa nemal okresný súd (vôbec) konať, keďže išlo o neúplný návrh najmä z hľadiska skutkového vymedzenia. U účastníkov pritom existovala snaha dohodnúť sa, čo konajúci súd nerešpektoval; k zmene v postoji navrhovateľa došlo až po výmene jeho právneho zástupcu. Odvolateľka uviedla, že okresný súd účastníkov nepoučil podľa § 118 ods. 2 O.s.p. a rovnako im neoznámil, ako mieni vec právne kvalifikovať (v tejto spojitosti odkazovala na § 213 ods. 2 O.s.p.), čím im odňal právo konať pred súdom.

Odvolateľka namietala tiež vykonanie pojednávania, na ktorom okresný súd meritórne rozhodol. Tvrdila, že jej právny zástupca sa síce ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti, ale vzhľadom na to, že učinil rozsiahle (niekoľko desaťstranové podanie) očakával odročenie pojednávania. Napadnuté rozhodnutie označila za nepreskúmateľné, keď - podľa jej názoru - okresný súd nevysvetlil jednotlivé závery, resp. sa niektorými (širšími, ale podstatnými) súvislosťami veci nezaoberal. Za nedostatočne vysvetlené považovala záver o právnej kvalifikácii veci, ako o bezdôvodnom obohatení, či o neurčitosti započítacieho prejavu; za opomenuté považovala súvislosti spotrebiteľskej ochrany

odporkyne ako slabšej strany v zmluvnom vzťahu, rozporu vymáhaného plnenia s dobrými mravmi, či reštrukturalizačného konania navrhovateľa.

Za neprijateľné označila, aby nehnuteľnosť/byty staval navrhovateľ výlučne z prostriedkov objednávateľov, ale vlastníkom by mal byť zhotoviteľ/navrhovateľ. Tvrdila preto, že nebol pri výkone záložného práva postihnutý majetok vo vlastníctve navrhovateľa. Odvolateľka nesúhlasila s vyhodnotením zmluvy o postúpení pohľadávok na spoločnosť Iuris Finance, s.r.o., ktorá nebola v originály ani predložená. V súvislosti s postúpením zdôrazňovala, že dlžník nemá oprávnenie namietať platnosť samotného postúpenia. Obdobne tretej osobe neprináleží vyžadovať preukázanie plnomocenstva od zástupcu. Navyše, okresný súd neinterpretoval plnomocenstvo odporkyne pre Mgr. Brudného obsahovo ako generálne plnomocenstvo, hoci z jeho textu je uvedené jednoznačné. Mala za to, že menovaný advokát mohol konať aj samostatne a súčasne aj ako spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným. Celkovo označila napadnutý rozsudok za extrémne nespravodlivý; taktiež v časti o trovách konania okresný súd neskúmal účelnosť a dôvodnosť jednotlivých úkonov právnej služby poskytnutých protistrane.

V rámci odvolacieho konania, takmer bezprostredne pred „prvým“ termínom verejného vyhlásenia rozsudku, učinila odporkyňa (prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu) ďalšie rozsiahle podanie v prejednávanej veci. Popri všeobecných vyjadreniach aplikovateľných v akomkoľvek konaní pred súdom rozviedla jednotlivú argumentáciu uvedenú (už) v odvolaní vykonanom v zákonnej lehote. Novým tvrdením, avšak súdnou praxou akceptovateľným (čiastočne aj z titulu statusu odporkyne ako spotrebiteľa) bolo/je vznesenie námietky premlčania. Odporkyňa tvrdila, že „do dnešného dňa“ jej nebola doručená „kvalifikovaná právne perfektná výzva, ktorá by bola spôsobilá privediť splatnosť navrhovateľom tvrdeného dlhu“. Mala pritom za to, že premlčacia lehota uplynula 26.11.2009.

Navrhovateľ zostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. (z toho titulu zostal nedotknutým rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí nároku vo zvyšku úroku z omeškania) a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok v preskúmvanej časti potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Hoci odvolateľka uvádzala, že napáda rozsudok okresného súdu ako celok, z jednotlivých podaní (napriek ich rozsiahlosti) je nepochybné, že v zamietajúcej časti rozsudok súdu prvého stupňa nespochybňovala a odvolaním nenapádala.

Nenáležitou je odvolacia námietka založená na tvrdení, že napadnuté rozhodnutie je pre nedostatok, resp. absenciu odôvodnenia nepreskúmateľné. Nie je porušením základného práva na súdnu a inú právnu ochranu, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka; vrátane predstáv o obsahu odôvodnenia. Intenzitu zásahu spôsobilú privediť porušenie ústavných/ základných práv dosahuje len odôvodnenie, ktoré neuvádza žiadnu argumentáciu, prípadne také, ktorého dôvody sú zjavné protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky alebo ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (bližšie napr. I. ÚS 344/10, III. ÚS 305/08).

Odôvodnenie napadnutého rozsudku takúto charakteristiku v žiadnom prípade nespĺňa. Naopak, obsahuje podstatné dôvody vo vzťahu ku všetkým relevantným dielčím otázkam a dostatočne jasne vysvetľuje jednotlivé východiská, úvahy a závery okresného súdu. Skutočnosť, že odporkyňa sa s konštatovaniami okresného súdu nestotožňuje, nemá z objektívneho (určujúceho) hľadiska žiaden vplyv na reálnu preskúmateľnosť posudzovaného rozhodnutia. Len na okraj krajský súd dodáva, že ani eventuálna vecná nesprávnosť (čo však nie je v prípad súdnej veci) neznamená, žeby konkrétne súdne rozhodnutie trpelo nedostatkom odôvodnenia.

Obdobne neobstojí námietka, že podanie navrhovateľa z 19.8.2009, došlé okresnému súdu dňa 25.9.2009, označené ako návrh na vydanie predbežného opatrenia nie je úplným podaním/návrhom v zmysle § 42 ods. 3 v spojení s § 79 ods. 1 O.s.p. Predmetné podanie obsahuje všetky zákonom predpísané formálne i obsahové náležitosti. Opis rozhodujúcich skutočností je dostatočne jednoznačný z hľadiska skutkového vymedzenia predmetu konania, resp. uplatňovaného nároku. Z označeného podania bolo zrejmé, že z výťažku dobrovoľnej dražby, na ktorej boli predané nehnuteľnosti vo vlastníctve navrhovateľa (LV č. XXXX kat. úz. Martin) bol uspokojený hypotekárny úver, ktorý OTP Banka Slovensko, a.s. poskytla odporkyňi a navrhovateľ následne požaduje regresný nárok.

Takéto vymedzenie skutkového základu obsahuje všetky rozhodujúce čiastkové tvrdenia, od ktorých navrhovateľ odvodzoval uplatňovaný peňažný nárok.

V súdnej veci je nepochybné vykonanie dobrovoľnej dražby, na ktorej bol speňažený majetok v danom čase (20.8.2007) vedený v katastri nehnuteľnosti na LV č. XXXX kat. úz. R. v prospech navrhovateľa ako výlučného vlastníka. Krajský súd sa stotožnil so záverom okresného súdu (vrátane súvisiacich úvah a východísk, na ktoré v konkrétnostiach odkazuje), že sa jednalo o majetok výlučne patriaci navrhovateľom. Nesporným bolo, že stavebné povolenie bolo vydané v prospech navrhovateľa.

Len na doplnenie a nad bezprostredný rámec odvolania krajský súd dodáva, že zápis v katastri nehnuteľnosti (aj) o vlastníckom práve je v zmysle § 70 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z.z. záväzný a hodnoverný, kým sa nepreukáže opak. K preukázaniu opaku nedošlo v rámci žiadneho (osobitného súdneho, či iného) konania, výsledkom ktorého by boli konajúce súdy viazané. Taktiež z tvrdení a dôkazov produkovaných v priebehu súdnej veci nemožno dospieť k záveru o preukázaní opaku; maximálne prichádza do úvahy určité spochybnenie dostatku dobrého úmyslu na strane navrhovateľa pri niektorých jeho čiastkových konaniach, ktoré však neznamenajú neexistenciu jeho výlučného vlastníctva k vydraženým nehnuteľnostiam.

Napokon samotná odporkyňa výslovne takýto skutkový základ (plnenie za ňu z majetku navrhovateľa) konštatuje v rámci úkonu započítania pohľadávky z 13.11.2007 (vykonaného Mgr. P.), ako i v neskoršom „vlastnom“ započítaní z 2.9.2008. Bez ohľadu na ďalšie súvislosti a (ne)akceptované právne dôsledky dotknutých úkonov/podaní, z hľadiska ustálenia skutkového stavu je významným, že odporkyňa v plnej miere potvrdila nielen výšku dlhu voči navrhovateľovi (v tom čase „v starej mene“ 582.172,52,- Sk), ale aj fakt, že tento vznikol speňažením majetku navrhovateľa na dražbe, z ktorého výťažku bol hradený jej dlh voči OTP Banka Slovakia z titulu (nesplateného) hypotekárneho úveru. Neskoršie spochybnovania, či už dlhu voči banke, či voči navrhovateľovi, resp. jeho vlastníckeho práva vykazujú v značnom rozsahu tendenčnosť a účelovosť tvrdení.

Na uvedenom nič nemení fakt, že krajský súd (zhodne s okresným súdom) vyhodnotil právny úkon z 13.11.2007 a z 2.9.2008 smerujúce k započítaniu ako neplatné z titulu ich neurčitosti a nezrozumiteľnosti. Táto spočíva v nenáležitom vymedzení započítavanej pohľadávky, ktorú mala mať odporkyňa k uvedenému dňu (resp. k tvrdenému dňu stretu pohľadávok) voči navrhovateľovi. V oboch podaniach uvádza, že ide o pohľadávku 14.704.098,50,- Sk z exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku 1Sob/950/06 (bez uvedenia rozhodcovského súdu, resp. rozhodcu, či dátumu vydania) a náhrady trov exekučného konania pred súdnym exekútorom Mgr. Jurajom Gallom sp. zn. Ex 56/07. Označeným rozhodcovským rozsudkom bola odporkyňa priznaná suma 1.419.670,- Sk s príslušenstvom, trovy konania 56.784,- Sk a trovy právneho zastúpenia 50.415,50,- Sk. V označenej exekučnej veci bolo vydané poverenie na sumu 823.270,- Sk s príslušenstvom + trovy predchádzajúceho konania 56.784 Sk + trovy exekúcie (bez vyčíslenia). Na základe uvedených - predovšetkým číselných údajov - je nutné uzavrieť, že dotknuté právne úkony vo vyjadrení započítateľného plnenia sú neurčité a nezrozumiteľné v takej miere, ktorú nemožno preklenúť ani (dodatčným) výkladom konajúcej osoby (mohlo by už ísť len o formulovanie iného - nového a dovedy dostatočne jasne netvrdeného) plnenia; to znamená, že ide o neplatné právne úkony.

Nadväzne v ich dôsledku nemohlo dôjsť k účinnému započítaniu (ani teoreticky bez ohľadu na reálnu existenciu započítateľnej pohľadávky) pohľadávok odporkyne proti navrhovateľovi voči pohľadávkam navrhovateľa proti odporkyni. Z daného dôvodu neboli rozhodujúce závery o charaktere plnomocenstva odporkyne pre Mgr. Brudného, o možnosti tretích osôb namietat' nedostatky takéhoto plnomocenstva, o spôsobe výkonu advokácie menovaným atď. Zároveň je dôvodným konštatovanie okresného súdu o postúpení (celej) pohľadávky odporkyne voči navrhovateľovi vyplývajúcej z označeného rozhodcovského rozsudku na spoločnosť Iuris Finance, s.r.o. ešte dňa 15.10.2007, t.j. pred 13.11.2007, resp. 2.9.2008. V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti (i) Najvyššieho súdu je fotokópia listiny (riadnym) dôkazným prostriedkom v zmysle § 125 v spojení s § 129 ods. 1 O.s.p. Odporkyňa dotknutú fotokópiu namietala, ale relevantne - v konkrétnostiach súdnej veci jedinečnými okolnosťami - nespochybnila.

Okresný súd neodňal odporkyni možnosť konať pred súdom tým, že dňa 27.6.2013 vykonal pojednávanie (aj) v neprítomnosti jej právneho zástupcu a na danom pojednávaní meritórne rozhodol. Bez ohľadu na to, že právny zástupca odporkyne tvrdenú akútnu zdravotnú indispozíciu žiadnym spôsobom nepreukázal, výslovne súhlasil s vykonaním pojednávania v jeho neprítomnosti. Z faktu

učinenia písomného podania (hoci obsahom rozsiahleho) pritom nevyplýva legitímne očakávanie, že pojednávanie bude odročené.

Obdobne nie je porušením povinnosti konajúceho súdu, že neuviedol právnu kvalifikáciu/posúdenie veci skôr, ako v samotnom meritórnom rozhodnutí. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku mu totiž takéto (odvolateľkou minimálne naznačované) povinnosti nevyplývajú; odporkyňou spomínané ustanovenie § 213 ods. 2 O.s.p. sa týka odvolacieho konania, navyše len v prípade odlišného právneho posúdenia než vykonal súd prvého stupňa. Charakter inej vady, ktorá by kauzálna mohla spôsobiť vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nemá ani neuvedenie okresným súdom okolností predpokladaných v § 118 ods. 2 O.s.p. na pojednávaní 10.10.2012. Podľa aktuálnej judikatúry Najvyššieho súdu SR (napríklad sp. zn. 3 Cdo 294/2014, či 6 Cdo 134/2010 a 4 Cdo 167/2012) je zrejmé, že v prípade nerešpektovania označenej právnej normy nejde o odňatie možnosti konať pred súdom. Osobitne, ak účastník všetky relevantné argumenty môže uplatniť v nasledujúcom štádiu konania, čo v súdnej veci odporkyňa rozsiahlymi podaniami, tak na súde prvého stupňa, ako aj na odvolacom súde, fakticky i učinila.

Zmluvný vzťah navrhovateľa a odporkyne vykazuje čiastočne aj spotrebiteľský rozmer, ktorý však zásadným spôsobom nepodmieňuje výsledok konania. Prioritne je nutné zdôrazniť, že odporkyňa od zmluvy s navrhovateľom platne odstúpila, ktorý úkon bol základom priznania jej nároku na plnenie (pohľadávky voči navrhovateľovi) 1.419.670,- Sk s príslušenstvom rozhodcovským rozsudkom. Podstatou (eventuálneho) vyhodnotenia časti zmluvy medzi účastníkmi ako neprijateľných zmluvných podmienok by bola ich neplatnosť, ktorý dôsledok nastal bezprostredne z titulu odstúpenia odporkyne od zmluvy.

Vstup Občianskeho združenia BONA FIDE DAM dva dni pred „druhým“ termínom verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu nesie všetky znaky účelovosti a obštrukcie. Hoci krajský súd netvrdí, že ide o takéto konanie, pokiaľ by označené občianske združenie v bezprostrednej „spolupráci“ s právnym zástupcom odporkyne chcelo konať obštrukčne, postupovali by presne tak, ako postupovali v súvislosti s verejným vyhlásením rozsudku určeným na deň 29. mája 2015. Odporkyňa bola/je v priebehu celého konania zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, ktorý (okrem iného) argumentuje aj spotrebiteľským rozmerom veci. Do konania občianske združenie nevstúpilo priamo, ale v zastúpení advokátom. Je pritom nepochybné, že samotný vstup v pozícii vedľajšieho účastníka konania, ktorý je jedným z hlavných spôsobov činnosti občianskeho združenia vo sfére ochrany spotrebiteľov, nie je osobitne náročným úkonom. Zo spôsobu oznámenia vstupu je navyše jasné, že právna zástupkyňa občianskeho združenia je v intenzívnom kontakte s právnym zástupcom odporkyne; taktiež súhlas na vstup vedľajšieho účastníka nie je daný priamo spotrebiteľom - odporkyňou, ale jej právnym zástupcom. Následne odvolací súd vstup spotrebiteľského združenia (formálne) akceptoval, ale od verejného vyhlásenia rozsudku neupustil.

Ak by občianske združenie malo reálnu ambíciu do konania vstúpiť a hájiť záujmy, učinilo by tak už v priebehu odvolacieho konania, ktoré aj vzhľadom na spôsob obrany odporkyne trvá viac ako jeden a pol roka. V dotknutom podaní síce neuvádza žiadnu konkrétnu okolnosť, ale už hneď pri vstupe konštatuje značné porušenie práv spotrebiteľa.

Zo širšieho hľadiska ochrany spotrebiteľa, na ktorú v doplnení odvolania poukazuje odporkyňa, krajský súd dodáva, že vzhľadom na jej právne zastúpenie trvajúce takmer 10 rokov, sa jednotlivých nárokov mohla (a mala) domáhať v príslušných konaniach, napr. o neplatnosť zmluvy o hypotekárnom úvere, o vyslovenie neprijateľnosti niektorých z jej podmienok, či o rozsahu plnení z nej voči a nie až v rámci prebiehajúceho konania. Obdobne neobstojí argument o neakceptovaní zo strany odporkyne reštrukturalizácie navrhovateľa. Uvedené konanie bolo riadne začaté (i ukončené), jeho právne dôsledky boli dostatočne jasné i odporkyni (jej právnemu zástupcovi) a pokiaľ nepostupovala náležite obozretné v súvislosti s uplatňovaním nárokov v danom konaní, nie je možné dôsledky tohto osobitného konania (svojím spôsobom) obchádzať argumentáciou v súdnej veci.

V záujme komplexnosti krajský súd dodáva, že o neprípustení vstupu (ďalšieho) vedľajšieho účastníka na strane odporkyne - INI Group, s.r.o., so sídlom Praha 1 - Nové miesto, Klimentská 1652/36, ktorý neuviedol absolútne žiadny argument o tvrdenom právnom záujme na výsledku konania, bolo rozhodnuté samostatným (procesným) uznesením.

Odvolací súd nepovažuje navrhovateľovi priznané plnenie za nesúladne s dobrými mravmi, resp. za extrémne nespravodlivé. Určité postupy navrhovateľa (ako už bolo uvedené vyššie a bude doplnené i nižšie) nevyhodnotil ako vedené „pochybnými úmyslami“, ale rozhodne sa nejedná o intenzitu, ktorá by zakladala dôvodnosť nepriznania existujúceho nároku pre (tvrdený) rozpor s dobrými mravmi.

Odvolaiteľka od zmluvy s navrhovateľom odstúpila a v rámci rozhodcovského konania jej bol priznaný nárok na zaplatenie sumy 1.419.670,- Sk, t.j. všetkých prostriedkov poskytnutých navrhovateľovi, vrátane prostriedkov z hypotekárneho úveru. Nesplatená časť úveru bola za odporkyňu (čo sama výslovne tvrdila v započítacom prejave) pritom uhradená peňažnému ústavu z výťažku za predaj majetku navrhovateľa na dobrovoľnej dražbe. V rámci exekúcie bola zo strany exekútora poukázaná odporkyni suma 832.092 Sk; pričom zároveň to bola odporkyňa, ktorá vlastným rozhodnutím „rozdelila“ priznaný nárok na tri dielčie exekúcie, vrátane postúpenia ich časti na spoločnosť Iuris Finance, s.r.o. už v januári 2007. Na nedôslednosti odporkyne v reštrukturalizačnom procese navrhovateľa je poukázané už vyššie. Z daných širších súvislostí rozhodne nie je na mieste konštatovať extrémnu nespravodlivosť napadnutého rozhodnutia voči odporkyni.

Krajský súd napokon neakceptoval ani námietku premlčania. Tým, že navrhovateľ plnil za odporkyňu (z výťažku verejnej dražby jeho majetku plnil namiesto odporkyne; teda nedošlo k zníženiu jej majetku, ku ktorému by pri štandardnom chode vecí došlo), vzniklo na jej strane bezdôvodné obohatenie. Odporkyňa tvrdila, že k premlčaniu uplatňovaného nároku malo dôjsť 26.11.2009.

Návrh na začatie konania (ktorého úplnosť je konštatovaná vyššie) bol pritom navrhovateľom v súdnej veci okresnému súdu doručený 25.9.2009. To znamená jednoznačne skôr, ako mala uplynúť premlčacia lehota (subjektívna dvojročná pri nároku z bezdôvodného obohatenia - § 107 ods. 1 Obč. zák.). Iba na okraj krajský súd dopĺňa, že o rozvrhu výťažku dražby bol navrhovateľ (kvalifikovane) upovedomený 26.11.2007.

Tvrdenia odvolateľky, že najskôr mala byť ona „kvalifikovanou právne perfektnou výzvou“ vyzvaná na splnenie dlhu, nemá oporu v zákone. Odhliadnuc od toho, že k takejto výzve došlo (čo je dostatočne zrejme i so započítavacích prejavov odporkyne), uvedené nemá vplyv na premlčaciu dobu, ktorej plynutie sa prerušuje práve uplatnením práva na súde a riadnym pokračovaním v konaní (§ 112 Obč. zák.).

Ako už odvolací súd opakovane vyslovil, konanie a postup navrhovateľa v posudzovanej záležitosti nemožno v celom ich rozsahu považovať za vedené „dobrými úmyslami“. Naopak, celá séria sporových situácií medzi účastníkmi vznikla z dôvodu neplnenia primárnych povinností navrhovateľa v rámci výstavby obytného domu, pri ktorej niekoľkonásobne prekračoval jednotlivé dohodnuté/stanovené termíny. Hoci z hľadiska meritórneho nároku krajský súd nemohol takéto „širšie“ súvislosti brať za smerodajné, z hľadiska rozhodovania o náhrade trov konania predstavujú solídny základ (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 M Cdo 3/2009 z 25.6.2009) pre aplikáciu § 150 O.s.p., t.j. pre konštatovanie existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Je nepochybné, že značná miera rizika pri financovaní výstavby ležala na objednávateľov (t.j. i na odporkyni), pričom relevantne ovplyvniť priebeh realizácie stavby nemohli. Odvolateľkou tvrdené okolnosti v reštrukturalizácii navrhovateľa - navrhovateľom konkrétne nespochybňované - taktiež (minimálne) vykazujú znaky nie ozdravenia firmy za účelom dlhodobého plnenia záväzkov v budúcnosti, ktoré bude na prospech (aj už existujúcim) veriteľom reštrukturalizovaného dlžníka, ale skôr „zbavenia sa“ záväzkov veriteľov z minulosti. Skutočnosť, že reštrukturalizačné procesy sú/boli v nemalej miere takto v podmienkach Slovenskej republiky využívané (až zneužívané) nie je akceptovateľným „ospravedlnením“.

S poukazom na širšie okolnosti prípadu (zahŕňajúce i - minimálne deklarovanú - snahu o mimosúdne urovanie súdneho prípadu) krajský súd považoval za primerané spravodlivému usporiadaniu veci priznanie navrhovateľovi náhrady trov prvostupňového konania v rozsahu 1.500 eur, z ktorých 1.000 eur pripadá na trovy právneho zastúpenia a 500 eur na trovy zaplateného súdneho poplatku za návrh na začatie konania.

O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - odporkyňa nebola v tomto štádiu konania úspešná, a preto podľa § 142 ods. 1, 2 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu navrhovateľovi a ani vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne v súvislosti s aktuálnym odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli a ich náhradu si ani neuplatňovali (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.